

Manøvreringsreglement

for regulering av Hjartdal—Tuddalsvassdraget m. v.

1.

Reguleringsgrensene er:

Bonsvatn.

Øvre reguleringsgrense	kote 754
Nedre reguleringsgrense	» 740
Reguleringshøyde	14 m.

hvorav 7 er senkning.

Reguleringsdammen har fast overløp. Ved største flom kan vannstanden stige 0,7 m over øvre reguleringsgrense.

Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets fastmerke FM 13 som ligger på 747,931.

Vindsjåen.

Øvre reguleringsgrense	kote 971
Nedre reguleringsgrense	» 956
(nåværende vannstand)	
Reguleringshøyde	15 m.

Dammen er forsynt med faste overløp, og vannstanden kan under flom stige til 0,65 over høyeste regulerte vannstand.

Kovvatn.

Øvre reguleringsgrense	kote 875
Nedre reguleringsgrense	» 859
Reguleringshøyde	16 m.

hvorav 7 m er senkning.

Mykkelstulvatn.

Øvre reguleringsgrense	kote 888
(nåværende lavvannstand)	
Nedre reguleringsgrense	» 885
Reguleringshøyde	3 m.

Reguleringsgrensene skal betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

2.

Det avgis det til den alminnelige fløtning i vassdragene nødvendige vann overensstemmende med de ved overenskomst eller skjønn fastsatte regler.

3.

Det skal ved manøvreringen has for øye at vassdragets naturlige flomvassføring så vidt mulig ikke forøkes. Heller ikke må lavvassføringen i Hjartdala nedenfor Hjartsje og i Heddøla forminskes til skade for andres rettigheter.

For øvrig kan vannslippingen skje etter behovet for Hjartdøla kraftverk.

4.

Det skal påses at flomløp og tappeløp ikke hindres av is eller lignende samt at regulerings- og overføringsanleggene til enhver tid

Reguleringsdammen har fast overløp. Ved største flom kan vannstanden stige 0,5 m over øvre reguleringsgrense.

Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets fastmerke FM 5 som ligger på 867,675.

Skjesvatn.

Øvre reguleringsgrense	kote 805,5
Nedre reguleringsgrense	» 791,0
Reguleringshøyde	14,5 m.

hvorav 6 m er senkning.

Reguleringsdammen har fast overløp. Ved største flom kan vannstanden stige til 0,4 m over øvre reguleringsgrense.

Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets fastmerke FM 2 som ligger på 797,106.

Breivatn.

Øvre reguleringsgrense	kote 749
Nedre reguleringsgrense	» 723
Reguleringshøyde	26 m.

hvorav 13 m er senkning.

Reguleringsdammen har fast overløp. Ved største flom kan vannstanden stige 0,4 m over øvre reguleringsgrense.

Høyden refererer seg til Vassdragsvesenets fastmerke FM 20 som ligger på 737,374.

er i god stand. Det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander samt observeres og noteres om det forlanges regnmengder, temperatur m. v. Av protokollen sendes hver måned avskrift til Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet.

5.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger som godtas av vedkommende departement. Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo og om de skal ha telefon i sine boliger.

6.

Viser det seg at slippingen etter dette reglement medfører skadelige virkninger av omfang for almene interesser, kan Kongen uten erstatning til konsesjonæren, men med plikt for denne til å erstatte mulige skadevirkninger for tredjemann, fastsette de endringer i reglementet som finnes nødvendig.

7.

Forandringer i dette reglement kan bare foretas av Kongen etter at de interesserte bruk og kommuner og fløtningsforeningen har hatt anledning til å uttale seg.

Departementet slutter seg til hovedstyrets oven-
nevnte bemerkninger, og finner således ikke å kunne møte-
komme kravtverrets sknad om at det fastsettes manøvrerings-
reglement. I sjenpart av dette brev ligger ved.

Efter fullmakt

M. J. L.
E. Björnvall

Henke Hystad
Venke Hystad

23 B
1966. 25. JAN. 1966

Tillegsoverskjønn av 4. november 1964.

R e t t s b o k $\frac{13}{1}$ nr. 70 1966
for

Tinn og Heddal herredsrett.

År 1964 den 3. november ble rett holdt på Hjartdøla Kraftverks kontor i Hjartdal.

Rettens formann: Sorenskriver Hallvard Langeland som settedommer oppnevnt av fylkesmannen i Telemark.

Skjønsmenn: Direktør Magne Nordnes, Trondheim, skogforvalter Jon Samset, Skien, skogbestyrer Ole Mathismoen, Nesbyen, småbruker Olav N. Lognvik, Rauland, gårdbruker Lars Espeland, Vegårshei og forstmester Sigurd Fretheim, Åsgårdstrand.

Protokollfører: Rettens formann.

Sak nr. 8/1958 B.

Saksøker: Hjartdøla Kraftverk.

Prosessfullmektig: H.r.advokat Kjell Haavind, Oslo.

Saksøkt: Grunneiere og rettighetshavere som berøres av reguleringen av Hjartdal- Tuddalsvassdraget.

Prosessfullmektiger: O.r.sakfører Eilef Koslung og o.r.sakfører Otto Isaachsen, begge Notodden.

Rettens medlemmer erklærte seg habile og det fremkom ingen innvendinger mot rettens sammensetning.

- - - - -

Neste dag den 4. november 1964 ble så ny befaring foretatt av takstnr. 411. - - - - -

Saken ble deretter opptatt til avgjørelse.

Etter rådslagning og stemmegivning for lukkede dører ble avsagt slikt

o v e r s k j ø n n :

I.

Ved nærværende retts overskjønn av 29. mars 1963 ble under takstnumrene 340 og 341 oppstillet en sålydende spesiell forutsetning:

"Til gjennomføring av ordningen av tømmertransporten slik som fastsatt i tiltaksbestemmelse foran, eksproprieres brukrett til eksisterende gårdeveg fra Onnes øvre (takstnr. 478) og fram til Skoje søndre (takstnr. 341) ca. 400 m, og rett til om Hjartdøla Kraftverk finner det nødvendig å bygge skogsbilveg over takstnr. 340 og takstnr. 341 i ca 2 km.s lengde frem til tidligere godkjente velteplasser ved Skogsåa. Traceen forutsettes i det vesentlige å gå over skoggrunn og fastsettes i samråd med eierne. Eierne gis rett til å benytte vegen som Hjartdøla

Kraftverk anlegger, idet vedlikeholdet fordeles etter veglovens bestemmelser."

Som det vil sees gikk retten ved oppstilling av denne forutsetning ut fra at partene ville bli enige om traceen for den omhandlede veg, - noe som retten på det tidspunkt hadde grunn til å tro. Imidlertid har det vist seg at det ikke var mulig for dem å komme til enighet, og overskjønnet er derfor av partene på begge sider begjært gjenopptatt for at retten kan fastsette traceen. Da overskjønnet således er avgitt under en forutsetning som har vist seg uholdbar med den følge at den trufne bestemmelse ikke lar seg gjennomføre, foreligger betingelsene for gjenopptagelse i medhold av skjønnsprosesslovens § 40, jfr. tvistemålslovens § 407 nr. 6. Begjæringen tas derfor til følge, og nytt skjønn vil bli avgitt forsåvidt dette punkt angår.

Skjønnsretten har 3. november 1964 foretatt ny befaring sammen med partene, og herunder deltok også en av de saksøkte engagert sakkyndig, driftstekniker ved Telemark Tømmer salgsslag Finn Cato Fjeld, som tidligere hadde befart terrenget og avgitt en erklæring, datert 2. november 1964.

Med hensyn til de alminnelige forutsetninger for skjønnet, herunder den tiltaksbestemmelse som skal legges til grunn, tiltaksbestemmelse A, om en alminnelig ordning av tømmertransporten med dertil hørende overenskomst, vises til overskjønnet av 29. mars 1963.

Overrettssakfører Koslung har på vegne av begge de saksøkte nedlagt slik påstand:

"Under henvisning til fremlagt kartskisse med inntegnede alternativer til vegtrace og til uttalelse av 2. november 1964 fra driftstekniker Fjeld kreves vegen hvis den skal bygges, lagt etter den linje som de interesserte grunneiere foretrekker. Partene er enige om at vegen skal gå videre fra pel 0 opp til Lingseberget og derfra frem til gammel bygdeveg og langs denne til Brukåsvelta. Fra pel 0 nedover langs Skogsåa til Stebberudvelta er også partene enige om vegtrace som inntegnet på kart X 20068. Erstatningen for veggrunnen begynner å løpe fra og med 1. juli 1965.

Det tilkjennes erstatning for skade og ulempe ved tømmertransport frem til 1. juli 1965.

Det tilkjennes erstatning for teknisk og juridisk bistand."

Saksøkeren har intet vesentlig hatt å bemerke til påstanden.

Retten er etter befaringen kommet til at vegen bør legges slik som påstått av de saksøkte og tar deres påstand som referert

foran, til følge. Det fastsettes derfor at vegtraseen skal gå slik som beskrevet i påstanden og inntegnet på fremlagt kart med rød linje.

Ved overskjønnet av 29. mars 1963 er fastsatt erstatning for avgivelse av grunn til vegen. Sålenge vegen ikke er bygget er saksøkeren henvist til å ta seg frem med traktor ved henting av tømmer. Den skade og ulempe som derved volder er ikke tatt med i den fastsatte erstatning og blir derfor å ta med ved dette overskjønn. Erstatningen for slik skade frem til 1. juli 1965, da vegen er forutsatt å være bygget, settes til kr. 1.000,- - - ettusen kroner, hvortil kommer 25 %. Den ved overskjønnet av 29. mars 1963 fastsatte erstatning for veggrunn begynner først å løpe fra 1. juli 1965.

II

Eieren av overskjønnets takstnr. 409, Kittil H. Tveiten, har begjært fastsatt erstatning for en ny skade som har vist seg å følge av reguleringen på dette takstnr. Det har vist seg at senkingen av sommervannstanden i Hjartsjø på grunn av underskjønnets tiltaksbestemmelse nr. 29 medfører at det kommer frem et gjørmebelte langs stranden utenfor et innmarkstykke som brukes til beite for kuer. Før tiltak nr. 29 ble gjennomført sto vannet så høyt at dyrene ikke kom ut i dette beltet. Etter senkingen frembyr det stor fare for dyrene. En ku satt fast der i sommer og ble med nød og neppe reddet etter meget strev. For å kunne bruke stykket til beite må han holde gjerde mot vannet og kuene kan da ikke komme ned til vannet for å drikke.

Han krever videre erstatning for en kabelgrøft som er lagt over en del av hans innmark og som han ikke tidligere har fått erstatning for.

Endelig mener han at overskjønnet ikke tidligere har tilkjent ham erstatning for fiske i Hjartsjø.

Saksøkte, som har møtt med prosess fullmektig overrettsakfører Eilef Koslung, og saksøkeren har erklært at de vedtar at kravene avgjøres av overskjønnet som første og siste instans.

Øtten skal først bemerke at det beror på en misforståelse når saksøkte mener at det ikke i overskjønnet av 29. mars 1963 for hans vedkommende er fastsatt erstatning for skade på fiske i Hjartsjø. Erstatning herfor er slått sammen med erstatning for skade på fiske i elven og er således tidligere rettskraftig fastsatt.

Derimot er ulempene for beite og med kabelgrøften nye ting som nå tas opp til avgjørelse. Herunder blir å bygge på de alminnelige forutsetninger som er oppstillet for overskjønnet, se overskjønnet av 29. mars 1963, og tiltaksbestemmelse nr. 29, - rettskraftig fastsatt ved underskjønn av 12. desember 1957.

Befaring er foretatt 3. november 1964.

Erstatningen fastsettes slik:

For ulempe for beite og ved kabelgrøft: Årlig kr. 10,- + 25 %.

Erstatningen fastsettes som årlig avgift idet den kommer som tillegg til tidligere tilkjente erstatninger.

III.

Fastsettelse av erstatninger under takstnr. 400 ble ved overskjønnsrettens kjennelse av 29. mars 1963 utsatt for at det kunne fremskaffes tilstrekkelige opplysninger til at retten kunne bedømme skadene og ulempene. Det er nå foretatt nivellevring og fremlagt kart hvorpå er inntegnet de koter retten har bedt inntegnet. Det er foretatt ny befaring. Skjønn kan nå avgis idet saken er tilstrekkelig opplyst.

Ved dette skjønn legges til grunn de alminnelige forutsetninger som er oppstillet for overskjønnet og er gjengitt i overskjønnet av 29. mars 1963. Videre legges til grunn som forutsetning tiltaksbestemmelse nr. 29 i underskjønn av 12. desember 1957 (Rettsbok nr. 4), som er rettskraftig.

De saksøkte har ved sin prosessfullmektig overrettssakfører Otto Isaachsen nedlagt slik påstand:

1. Bruk av fløtningsdammen etter 10. juni, fastsatt som erstatning pr. døgn.
2. Tappt adgang til senkning av Hjartsjø, herunder for høy vannstand vinter og vår.
3. Endret vannføring i Hjartsjø, herunder økede høstflommer.
4. Erstatning fastsatt som en engangserstatning for tiden 1959-1963 da vannstanden, før terskel i avløpskanalen fra kraftstasjonen ble bygget, er holdt for høyt, over kote 156,5, herunder bruk av fløtningsdam i samme tidsrom."

Erstatningene for bruk av fløtningsdammen etter 10. juni og for dette og forhøyet vannstand inntil før terskelen i avløpstunnelen ble bygget (tiden 1959 - 1963), sistnevnte erstatning fastsatt til et engangsbeløp, fastsettes slik:

Skeie nordre, gnr. 46 bnr. 1, eiere Lars og Kjetil Skeie:

For forhøyet vannstand m.v. 1959-1963: En gang for alle kr. 300,- +25%

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10. juni: Kr. 16,- pr. døgn + 25%.

Flaten, gnr. 47 bnr. 6, eier O.T.Svalastog:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-63: En gang for alle kr.18,- + 25%.

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10.juni: Kr.18,- pr.
døgn + 25 %.

Fagersand, gnr. 52 bnr. 6, eier Ingerid Våle:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-63: En gang for alle kr. 96,- + 25%.

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10.juni: Kr.13,- pr.
døgn + 25 %.

Nordbø, gnr. 13 bnr. 1, eier Olav S. Nordbø:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-63: En gang for alle kr.1.455,- + 25%.

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10.juni: Kr.25,- pr.
døgn + 25 %.

Slåtteteig gnr. 49 bnr. 6, eier Tone Flatland:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-1963: En gang for alle kr.930,- + 25%

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10.juni: Kr.43,- pr.
døgn + 25 %.

Fune øvre gnr. 48 bnr. 3, eier Olav T. Funer:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-1963: 0.

For senere bruk av fløtningsdammen etter 10.juni: 0.

Myrjord gnr. 47 bnr. 1, eier Hans J. Flatland:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-63: En gang for alle kr.954,- + 25%.

For senere bruk av fløtningsmagasinet etter 10.juni: Kr.40,- pr.
døgn + 25 %.

Hjartsjø nordre, gnr. 57 bnr. 2 og 6, eier Torkild Hjartsjø:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-63: En gang for alle: Kr.480,- + 25%.

For senere bruk av fløtningsmagasinet etter 10.juni: Kr.30,- pr.
døgn + 25 %.

Neshaug gnr. 57 bnr. 1, eier Ole K. Neshaug:

For forhøyet vannstand n.v. 1959-1963: 0.

For senere bruk av fløtningsmagasinet etter 10.juni 0.

Ved fastsettelse av erstatningene er tatt hensyn til at slik som de klimatiske forhold er der de ovenfor nevnte eiendommer ligger - med tidlig frost om høsten - har tap av vekstdøgn betydelig innvirkning på avlingen. Man har regnet med en forsvaringsgrense på 1 m. Ved fastsettelse av de årlige erstatninger er foruten til dyrket mark og beite, også tatt hensyn til dyrkbar myr og skogmark. Ved fastsettelse av engangserstatninger er bare tatt hensyn til dyrket mark og beite som kan tenkes å ha litt skade. Det er regnet med at det etter fløtningens avslutning skulle være en vannstand på ca. 156,5.

Erstatningene for bruk av fløtningsmagasinet gjelder pr. døgn pr. år, men er begrenset til 15 døgn pr. år, idet man har gått ut fra at avlingstapet vil være totalt på de laveste partiene etter 15 dagers for høy vannstand. Erstatningene skal be-

tales sammenhengende fra 10. juni selv om kraftverket etter å ha tappet ned fløtningsmagasinet setter fløtningsdammen for en kortere periode.

Med hensyn til kravet om erstatning for tapt adgang til senkning av Hjartstjø skal retten bemerke:

Etter de iakttagelser som retten har gjort ved sine omfattende befaringer og det meget store materiale den for øvrig har hatt seg forelagt og har satt seg inn i har retten kommet til at muligheten for en lønnsom senkning av Hjartstjø må antas å være uttømt ved Hjartdøla Kraftverks senkning i samsvar med tiltak nr. 29. Noe tap ved å miste adgang til selv å senke Hjartstjø har de saksøkte derfor ikke lidt, og de kan derfor heller ikke tilkjennes noen erstatning herfor.

Overskjønnet er enstemmig på alle punkter.

Etter fortsatt rådslagning og stemmegivning for lukkede dører ble deretter nedenstående kjennelser avsagt.

K j e n n e l s e nr. 1.

I den påstand som er referert foran i overskjønnets avsnitt III har o.r.sakfører Isaachsen i post 3 nedlagt påstand om erstatning for endret vannføring i Hjartstjø, herunder økede høstflommer. I post 2 om tapt adgang til senkning av Hjartstjø er nevnt "for høy vannstand vinter og vår".

Når det gjelder endret vannstand i Hjartstjø som følge av reguleringen i sin alminnelighet er kravet om erstatning rettskraftig avgjort ved overskjønnet av 29. mars 1963. Det vises herom til avsnittet om skader og ulemper i de alminnelige skjønnsgrunner side 15, avsnittets annet ledd, som blir å sammenholde med avsnittet om erstatningsfastsettelsen, særlig bemerkningene om skade på grunn, første ledd. Forsåvidt blir påstanden å avvise.

Når det gjelder endringer i vannstanden som har sammenheng med tiltak nr. 29, vises til det som er anført i foranstående overskjønn, de siste ledd i avsnitt III.

Kjennelsen er enstemmig.

S l u t n i n g :

Kravet om erstatning for endret vannføring i Hjartstjø avvises.

K j e n n e l s e nr. 2.

Eieren av takstnr. 411 ved overskjønn av 29. mars 1963. Ole Thorkildsen Lonar, har ved sin prosessfulnektig overretts-sakfører Otto Isaachsen påstått overskjønnet gjenopptatt både

forsåvidt angår hans krav om tiltak, tiltakskrav nr. 37 C, og forsåvidt angår erstattningssattsetelsen, idet han anfører at overskjønnet ikke har foretatt en så nøyaktig befarung at det har blitt oppmerksom på alle de utemper som vil bli tatt i betraktning. Det antpes også at sakspøkte og hans prosessfullmektig fordi de mente at sakspøkerens prosessfullmektig godtok tiltakskravet. Sakspøkerens prosessfullmektig benekter at han har gitt grunn til en slik mening.

Overskjønsmretten har idag foretatt ny befarung. Ved par-tenes samtykke ble befarungen foretatt uten deltagelse av rettesformann, som tidligere hadde deltagt i to befarunger av dette og tilstøtende taksnummer.

Ved den nye befarung som ble foretatt idag fremkom ingen nye momenter, og retten er samstemmig av den overbevisning at det ikke er gjort noen feil eller oversett noe av betydning for rettens vurdering ved avgivelse av overskjønnet av 29. mars 1963. Befarungen om gjensopplagelse blir derfor ikke å ta til følge.

AVGJØRELSEN ER ENSTEMMIG.

S I N N E :

Olav Thorkildsen Lønars befarung om gjensopplagelse av overskjønnet av 1963 forsåvidt angår erstattningssattsetelsen under taksnr. 411 og tiltakskrav nr. 37 C tas ikke til følge.

S a k s o m k o s t n e r :

Oversettsakfører Isaacsen har påstått sine parter tilkjent erstattning for juridisk bistand og oversettsakfører Kolding for juridisk og teknisk bistand. Retten finner at slik bistand har vært nødvendig og tar påstanden til følge.

Oversettsakfører Isaacsen har innlagt arbeidssoppgave, men har desuten idag deltagt i en befarung av 23 timers varighet. Erstatningen for sakskostningene til hans parter settes

under hensyn til arbeidsoppgaven og en vurdering av i hvilken utstrekning arbeidet finnes å være nødvendig til forsvarlig varetagelse av hans parter sak til kr. 1.250,- erstatningsformidlet kronert.

Oversettsakfører Kolding har oppgitt sitt forberedende arbeid til 2 dager og har mødt i retten og ved befarung 1 dag. Her til kommer reisestiftet.

Saksomkostningene settes etter slik vurdering som er nevnt foran under fastsettelse av saksomkostninger til overrettsakerfører Isaachsens parter til kr. 900,- ni hundre kroner - for juridisk bistand og kr. 300,- tre hundre kroner for teknisk bistand.

Avgjørelsen er enstemmig.

Kretten hevet.

Hall. Langeland.

Magne Nordnes.

Lars Espeland.

O.N. Lognvik.

J. Samset.

Ole Mathismoen.

S. Fretheim.

År 1964 den 5. november ble rett holdt på sorenskriverkontoret i Kragerø til fortsatt behandling av foranstående sak. Dommer: Sorenskriver Hallvard Langeland som settedommer.

Partene var ikke varslet, og ingen møtte.

Det ble avsagt slik

fravikelseskjennelse:

I forbindelse med de innledende rettsforhandlinger ved foranstående overskjønn av 4. november 1964 begjarte saksøkerens prosessfullmektig fravikelseskjennelse avsagt. De saksøkte prosessfullmektiger ble gjort kjent med begjæringen og fikk adgang til å uttale seg, men det fremkom ingen innvendinger. Begjæringen tas til følge, og fristen settes til 4 uker fra forkynnelsen av overskjønnet og denne kjennelse.

Ved en forglemmelse ble det forsømt å avsi kjennelsen før skjønnsrettens medlemmer gikk fra hinannen. Den avses derfor av rettens formann alene i medhold av skjprl. § 2, jfr. tml. § 166.

S l u t n i n g :

Mot å betale de fastsatte erstatninger kan saksøkeren etter utløpet av 4 - fire - uker fra forkynnelsen av foranstående overskjønn av 4. november 1964 og denne kjennelse kreve å bli satt i besiddelse av det eksproprierte.

Kretten hevet.

Hall. Langeland.

Rett gjenpart bekreftes:

Hen. Langeland